

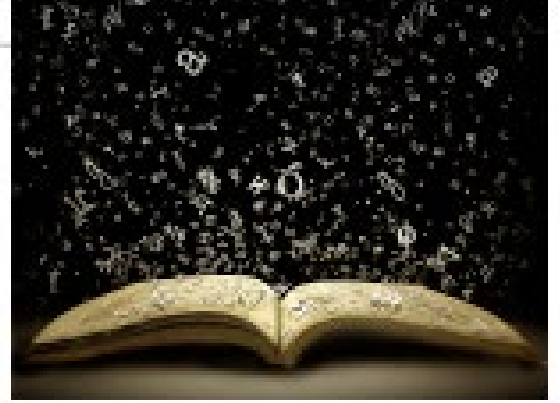
SOSYOLOJİ BÜLTENİ

toplumu anlamak ve anlatmak için / for understanding and explaining society

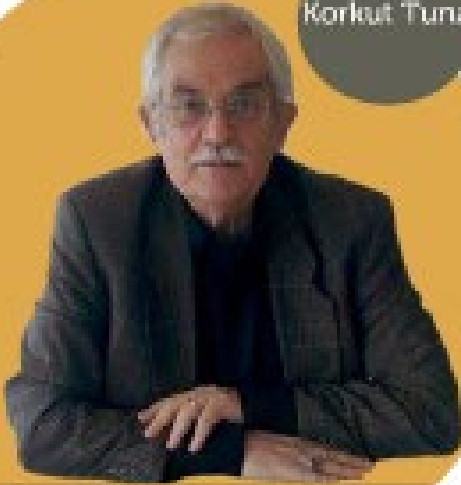
Kamuoyu
Araştırmaları

Şapkalı Düşünme
Tekniği

Musa Tasdelen ile röportaj:
Bugünün Kökleri Dünde
ve Bugün Dünün Devamıdır

Korkut Tuna

Sosyoloji **LAFTAN** çok
Tarihi ve Sosyal Olaylara Dayanmalıdır

**YENİ
ÖĞRETİM
YILI
HAYIRLI
OLSUN**

Hoş geldiniz!

Sosyoloji Bölümü bültenimizin 2. Sayısı ile karşınızdayız. 2014-15 Eğitim-Öğretim dönemi ile birlikte, kapılarımızı ve gönüllerimizi Bölümümüze katılan yeni öğrencilerimize açtık. Kendilerine hoş geldiniz diyor, başarılı bir öğrencilik hayatı diliyoruz.

Bu sayımızın misafir öğretim üyelerimiz köşesindeki söyleşimizi, yerli sosyoloji için önemli çabaları ve çalışmaları olan, uzun yıllar İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Başkanlığı yapmış bulunan ve halen İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Başkanı Prof. Dr. Korkut Tuna hocamız ile birlikte gerçekleştirdik. Bölüm içi hocalarımızdan ise Prof. Dr. Musa Taşdelen ve 3. Sınıf öğrencimiz Çağrı Çolak ile görüştük.

Bölümden Haberler bölümünde, bilimsel çalışmalarda ve sosyal sorumluluklarını yerine getirmede aktif olmaya çalışan Bölümümüzdeki öğretim elemanlarımızın ve öğrencilerimizin faaliyetlerine yer verdik. Her yıl yenilenen Sosyoloji Topluluğu ve Öğrenci Temsilciliğindeki nöbet değişimi de bunlar arasındadır.

Gerek kendi bölümümüzdeki öğretim kadromuz, çalışanlarımız, öğrencilerimiz ve gerekse Sosyoloji camiası ile iletişimde bulunmayı hedefleyen bu bültenimizde haber, hedef, ümit ve sevinçlerimizi paylaşarak bir parçası olduğumuz toplumsal hayata bir katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Uzun süren yaz tatilleri nedeniyle düzensiz bir şekilde; ancak her dönem 2 sayı halinde çıkarılmaya çalışılan bültenimizin bu sayısında sizlere tekrar merhaba diyor, başarılı bir eğitim-öğretim yılı diliyoruz.

ALİ ARSLAN

Bölüm Başkan Yardımcısı
aliarslan@sakarya.edu.tr

SOSYOLOJİ BÜLTENİ

Yıl:1 Sayı: 2 Aralık 2014

ADINA İMTİYAZ SAHİBİ

Doç. Dr. Ali ARSLAN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Doç. Dr. Ali ARSLAN

YAYIN KURULU

Meryem KÖSE
Merve ÇEVİK
Tuğba İNAN
Çağrı Çolak

GRAFİK-TASARIM

Yusuf Temizcan
y.temizcan@gmail.com

İLETİŞİM

Adres: FEF Yeni Bina,
Sosyoloji Bölümü, Esentepe
Kampüsü
Serdivan/Sakarya
E-Mail: sosyoloji@sakarya.
edu.tr

Sakarya Üniversitesi
Sosyoloji Bölümü
Yayındır.

tumsausos

@sausosyoloji

sosyoloji@sakarya.edu.tr

Welcome

We are here with second issue of the newsletter of the Department of Sociology. With the beginning of 2014-15 academic year, we opened our doors and our hearts to our new students who started their higher education in our department. We welcome all of them, and hope they have a successful student year.

In this issue, we present an interview with Prof. Dr. Korkut Tuna who has been, for many years, an important figure in Turkish sociology for his efforts for a vernacular sociology in Department of Sociology, Istanbul University and now work as the Head of the Sociology Department at Istanbul Commerce University. There are also interviews with our faculty member, Prof. Dr. Musa Taşdelen, and with one of our students, Çağrı Çolak.

In the news section of this issue, we presented the activities of the members and students of our department about their scientific work and social responsibility activities. News about the recently elected Representative for the University Students Council and the new Sociology Community are in this section.

As a part of our efforts for communication with our faculty, our staff and sociology community in general, this bulletin aims to contribute to our social life with sharing news, our hopes and joys about our work in sociology. Since we have a long summer break, we have to present you this newsletter in an irregular manner, yet we hope our newsletter will be published as two issues in every semester. I hope they are all happy and successful in their careers at Sakarya.

Assoc. Prof. Dr. Ali Arslan
Vice Chairman

أهلاً وسهلاً بكم

نحن أمام إصدار العدد الثاني من مجلة قسم علم الاجتماع. مع بداية الفصل الأول من العام الدراسي 2014/2015 فتمننا أربابنا وتقربنا استقبال الطلاب الجدد في القسم مع كامل الترحيب والتشجيع لهم بالنجاح.

وفي الزاوية المخصصة للضيوف من الهيئات التعليمية أحرينا مقالة مع رئيس قسم علم الاجتماع في جامعة اسطنبول التجارية البروفيسور الدكتور كوركوت طرد، حيث شغل منصب رئيس قسم علم الاجتماع لسنوات طويلة في جامعة اسطنبول، وقدم الكثير من الأعمال المهمة لعلم الاجتماع المحلي.

ومن داخل القسم أحرينا مقابلة مع البروفيسور الدكتور موسى طاش ديلان ومع طلب من السنة الثالثة يدهي جافري جولاك.

وخصصنا في قسم الأخبار لتقديم فعاليات وأنشطة العاملين في الهيئة التعليمية وكذلك نشاطات الطلاب في الدراسات العلمية والمسؤولية الاجتماعية.

ويتضمن قسم الأخبار مستجدات سنوية في جمعية علم الاجتماع والهيئة التمثيلية للطلبة في تغير أوقات العمل.

نعمل على أن نكون جزءاً مساهماً في الحياة الاجتماعية سواء في إعطاء أخبار قسمنا من الهيئة التعليمية أو الطلاب أو في نقل أخبار علم الاجتماع بشكل عام في مجلتنا وذلك لمشاركة الأمل والفرحة والأهداف.

مجلتنا ليست منتظمة نظراً لوجود عطلة صيفية، سنصدر عددتين للمجلة في كل فصل دراسي، وفي هذا العدد نرحب بكم ونتمنى النجاح والتوفيق في العام الدراسي.

نائب رئيس قسم علم الاجتماع

الأستاذ المساعد الدكتور علي أرسلان

Herzlich Willkommen

Wir bieten Ihnen nun das 2. Heft unseres Bulletins der Soziologischen Abteilung. Mit Beginn des Lehrjahres 2014 – 15 haben wir unsere Türen und Herzen den Neuankömmlingen in unserer Abteilung geöffnet. Wir heissen sie alle herzlich willkommen und wünschen ihnen ein erfolgreiches Studententent-Dasein.

Das Gespräch der Gastprofessur-Ecke in dieser Ausgabe haben wir mit dem ehemaligen, lange Jahre Abteilungsleiter der Soziologischen Fakultät in Istanbul inne habenden Prof. Dr. Korkut Tuna verwirklicht. Unser Lehrer Prof. Dr. K. Tuna hat sehr wichtige Bemühungen und Arbeiten in der lokalen Soziologie geschaffen. Er ist zur Zeit Abteilungsleiter der Soziologie der Handelsuniversität in Istanbul. Innerhalb der Soziologischen Abteilung haben wir mit unserem Lehrer Prof. Dr. Musa Taşdelen und Herrn Çağrı Çolak, Student im 6. Semester, gesprochen.

In den «Nachrichten» haben wir Lehr-/Forschungsarbeiten der in der Soziologischen Abteilung aktiv Arbeitenden und ihren sozialen Verantwortungen gerecht werdenden Lehrpersonal und Aktivitaeten der Studenten plaziert.

Die Soziologische Gesellschaft erneuert sich jedes Jahr von Neuem und der Wechsel der Studentischen Vertretung sei hier mit erwahnt. Wir wollen in diesem Bulletin einerseits mit dem Lehrpersonal, Studenten, Arbeitenden und andererseits mit der Soziologischen Gesellschaft in Verbindung bleiben und unsere Nachrichten, Ziele, Hoffnungen, Erfolge miteinander teilen. Wir wollen diese Erfahrungen als Teil der Gesellschaft in der wir leben der Gesellschaft hinzufügen.

Weil die Sommerferien lang sind, können wir unser Bulletin unregelmässig, ungefaehr 2 Hefte pro Jahr herausgeben. In diesem Heft sagen wir noch Mals «Guten Tag!» und wünschen ein erfolgreiches Lehrjahr.

Der Dozent Dr. Ali Arslan
Vize Abteilungsleiter für Soziologie

BÖLÜMDEN HABERLER

YENİ ÖĞRENCİLERİMİZ İLE 2014-2015 ÖĞRETİM YILINA BAŞLADIK

1 993 yılında eğitim öğretim yılına başlayan Sosyoloji Bölümümüz, 21. Yılına denk gelen 2014-2015 Öğretim Yılı'nın açılış programını 17 Eylül 2014 tarihinde gerçekleştirdi.

1993 yılında eğitim öğretim yılına başlayan Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümümüz, 21. Yılına denk gelen 2014-2015 Öğretim Yılı'nın açılış programını 17 Eylül 2014 tarihinde gerçekleştirdi. Özellikle yeni gelen öğrencilere "Hoş geldiğiniz" demenin ve onları Bölüm hakkında bilgilendirmenin hedeflendiği program, Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan'ın açılış konuşması ile başladı.

Programda bütün öğretim elemanları ve ağırlıklı olarak eğitime yeni katılan birinci sınıf öğrencileri hazır bulundu. Bölüm Başkanı Şan, Bölümümüzün Türkiye'ye ve Sosyoloji dünyasına önemli bir katkı sunduğunu, Bölüm olarak, başarılı ve prestijli bir yerde bulunduğumuzu ve bu yerin her geçen gün daha da önemli hale geldiğini belirtti. Bölümümüzün öğretim üyesi, öğrencisi ve idari personeliyle bir aile ocağı olduğuna ve Sakarya Sosyoloji Bölümünün farklılıklarına dikkat çeken Şan, yeni öğrencilere tavsiyelerini içeren konuşması ile birlikte Bölüm öğretim elemanlarını tanıttı.

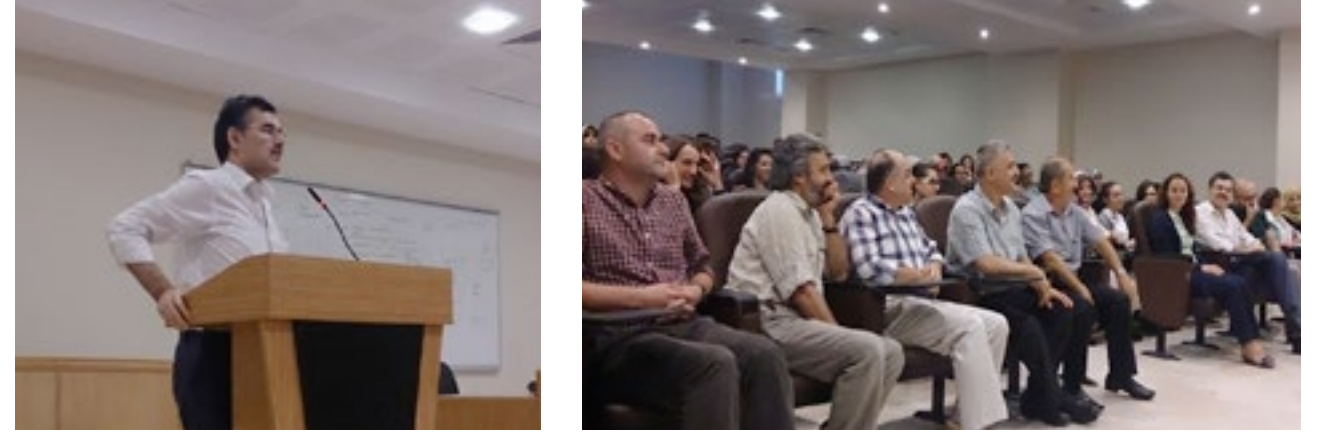
Şan'ın konuşmasından sonra dönemin ilk dersi öğretim üyemiz Prof. Dr. Tayfun Amman tarafından verildi. Prof. Dr. Tayfun Amman'ın açılış dersi, öğrencilerimizin sahip olmaları gereken sosyolojik muhayyilenin ipuçları ile doluydu. Aynı zamanda bir Tıp doktoru da olan, Amman neden tıptan

Sosyoloji'ye geçtiğini anlatarak, Tıp biliminin insan hayatında ne kadar önemli ise, Sosyoloji'nin de toplum hayatında öylesine önemli olduğunu vurguladı. Sosyolojinin ve sosyolojik düşünmenin öneminin giderek arttığını belirten Amman, öğrencilere yaşamları boyunca yararlanabilecekleri önemli bilgiler sundu.

Ülkemizin temel problemlerini çözmede sosyolojinin değerli bir çalışma alanı olduğunu, toplumu anlayarak, toplumun meselelerini herkesten farklı bir biçimde yorumlamamız ve topluma çözüm sunmaya çalışmamız gerektiğini anlatan Amman; öğrencilere, mesleklerini hayat gayesi olarak görmelerini ve ciddiyetle yapmalarını tavsiye etti. Prof. Dr. Hacı Musa Taşdelen ve Bölüm Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Ali Arslan'ın da kısa konuşmalarını içeren program büyük ilgi ile izlendi. Katılımlı, coşkulu ve yüksek motivasyonla gerçekleşen programda sosyolojinin sınırlarının da ötesinde öğrencilerin yaşam boyu yararlanabilecekleri bilgiler sunuldu.

Programda, Sakarya Sosyoloji Bölümünün öğretim kadrosunun, yeni öğrencileri bir aile havası içerisinde karşıladıklarına vurgu yapıldı ve onların her türlü ihtiyaç ve beklentilerinde kendilerine kapılarının açık olduğu belirtildi. Program; Bölümümüzün, Üniversitemizin misyon ve "Mükemmellikte Sürekliliği" esas alan kalite politikalarıyla uyumlu, global dünyada söz sahibi yerli bir sosyoloji ekolü oluşturmak ve daha ileri seviyelere ulaşma çabasıyla, kararlı ve verimli bir şekilde çalışmalarını sürdüreceği belirtilerek sonlandırıldı.

AÇILIŞ PROGRAMI

BÖLÜMDEN HABERLER

KISMİ ZAMANLI ÇALIŞAN ÖĞRENCİLER YENİ DÖNEME ENERJİK BAŞLADILAR

Üniversitemiz bünyesinde her öğretim yılının başlaması ile kısmi zamanlı olarak çalıştırılan ve bu kapsamda bölümümüzde seçilen yeni kısmi zamanlı öğrenciler yeni dönem çalışmalarına başladılar. Bölüm Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Ali Arslan'ın koordinatörlüğünde farklı bir konsept ile çalışacak kısmi zamanlı öğrenciler ilk toplantılarını yaparak, bölüm çalışmalarına destek vermek üzere görev paylaşımı yaptılar. Her hafta düzenli olarak toplanarak koordinasyon toplantısı yapacak öğrenciler, hem erken iş hayatına girerek akademik bir ortamda çalışmada bulunuyorlar, hem de idari ve akademik yönden bölüm çalışmalarına destek oluyorlar.

Artık bireysel değil, bir ekip olarak çalışacaklarını belirten kısmi zamanlı öğrenciler aşağıdaki kişilerden oluşuyor:

Merve Aksu	4.sınıf
Öznur Çevik	4. sınıf
Ayşegül Tiryaki	4.sınıf
Çağrı Çolak	3. sınıf
Esmâ Altındış	3. sınıf
Veda Güner	2.sınıf
Merve Çevik	2. sınıf
Tuğba İnan	2. sınıf
Burcu Keskin	1.sınıf
Elanur Uzak	1.sınıf

Toplantıya katılan kısmi zamanlı öğrenciler; "bu bizim için çok önemli bir fırsattır; hem kendimizi geliştirme hem de bölümümüz çalışmalarına aktif katkıda bulunmaktan çok mutluyuz, örnek bir çalışma performansı göstermeye ve elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışacağız" dediler.

Biz de öğrencilerimize yeni dönem çalışmalarında başarılar diliyoruz.

BÖLÜMDEN HABERLER

BÖLÜMÜMÜZ SOSYAL SORUMLULUK İLE KAN BAĞIŞINDA ÖN SIRALARDA

Zaman zaman Üniversitelerde kan bağışı kampanyaları düzenleyen Kızılay'ın, 25 Ekim 2014 Perşembe günü Üniversitemizin Fen-Edebiyat Fakültesinde stand açarak yaptığı kan bağışı çağrısına Sosyoloji Bölümümüz aktif katılımında bulundu.

Büyük ilginin görüldüğü kan bağış kampanyasına Sosyoloji Bölümü hocalarımızın ve öğrencilerinin duyarlığı dikkat çekti.

Fakültemizin Dekan Yardımcısı ve aynı zamanda Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İsmail Hira, Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan,

Öğretim Görevlisi Tolga Uslu, Araştırma Görevlisi Ali Öztürk'ün de kan bağışında bulunduğu kan bağışı kampanyasına çok sayıda Sosyoloji Bölümü öğrencisi katıldı.

Dekan yardımcısı, Bölüm başkanı, öğretim elemanı, araştırma görevlisi, öğrenciler halinde bir bütün olarak böyle bir sosyal sorumluluk projesine dahil olmaktan mutlu olduklarını dile getiren sosyoloji bölümü, "Biz hem bilimsel çalışmalarla hem de aktif katılımlarla topluma katkı sunmaya çalışıyoruz; daha sağlıklı ve daha dayanışmacı bir toplum oluşturmak için tüm Türkiye'nin bu konuda daha duyarlı olması gereklidir" dediler.

KÖKLER

bölüm hocalarımız ile söyleşiler

BUGÜNÜN KÖKLERİ DÜNDE VE BUGÜN, DÜNÜN DEVAMIDIR!

Röportaj: Çağrı ÇOLAK

“Bize özgü olanı yadsıyarak ya da görmezden gelerek salt batı kaynaklı sosyolojik malumatla kendi toplumsal gerçeğimizi açıklamak ne kadar mümkün olabilir. Dün olduğu gibi bugün yaşanmıyor, ama bugünün kökleri dün ve bugün dünün devamıdır.” Bölüm Hocalarımızdan **Prof. Dr. Musa Taşdelen** ile konuştuk.

Hocam bir kaç cümle ile sizi tanıyalım.

1959 yılında İstanbul'da doğdum. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladım. 1982 yılında Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldum. 1984 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Yapı ve Sosyal Değişme Bilim Dalı'nda Bilim Uzmanı ünvanını elde etti. 1989 yılında aynı bilim dalında doktoramı tamamladım. 1991 yılında Yönetim ve Çalışma Sosyolojisi dalında doçent 1997 yılında Uygulamalı Sosyoloji anabilim dalında Profesör oldum. Siyaset sosyolojisi, Türk toplum yapısı, şehir sosyolojisi, küreselleşmenin Türk dünyası üzerindeki etkileri, deprem sosyolojisi, Avrupa'da göçmen kökenli Türklerin uyum, kimlik ve siya-

si katılımı konularında çok sayıda makalelerim bulunmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıyım.

En son hangi konularda çalışmalarınızı yoğunlaştırdınız?

En son çalışmalarımı yoğunlaştırdığım konu Sarı Saltık'tır. 2012 yılı itibarıyla Balkanlar'da Sarı Saltık Algısı : Bulgaristan, Romanya ve Kırım Örnekleri başlığı altında gerçekleştirdiğim bir saha araştırmasının son değerlendirme aşamasındayım. İnşallah birkaç ay içinde kitap olarak yayınlanır.

Neden Sarı Saltık'ı araştırma konusu seçtiniz?

Sarı Saltık, daha önceki Balkanların çeşitli ülkelerini ziyaretlerimizde yerli halk tarafından hep saygıyla anılan bir tarihi şahsiyetti. Sarı Saltık sadece Balkanlarda değil, Anadolu'da

ve Kırım bölgesinde de varlığına şahit olduğumuz, kendisine ve müritlerine ait birtakım makam ve türbeler bulunan bir Yesevi Dervishi'dir. Aynı zamanda Yunus Emre'nin şeyhi Barak Baba'nın da şeyhidir.

Sarı Saltık hakkında biraz bizi bilgilendirebilir misiniz?

Sarı Saltık Balkanlara ilk defa İslamı taşıyan önder bir kişiliktir. Moğolların baskısı altında kalan ve şehzadeler arasında parçalanan Selçuklu Yönetiminin Sultanı II. İzzettin Keykavus, Bizansa sığınmış ve Bizans İmparatoru VIII. Mihail'den kendine tabi Anadolu Türkmenlerini getirerek birlikte kışlayıp yaylayacakları bir arazi tahsis etmesi talebinde bulunmuş ve İmparator Mihail, bu talebi olumlu karşılamıştır. Bu gelişme üzerine yaklaşık 40 oba kadar bir nüfusa sahip Sarı Saltık ve aşire-

ti 1263-1264 yılları arasında Üsküdar üzerinden Rumeli'ye geçip Dobruca'ya yerleşmiştir. Bu yerleşme Türk toplulukları açısından Balkanlara ilk yerleşme değildir. Daha önce de bu bölgeye Orta Asya'dan gelip yerleşen Türk toplulukları olmuştur. V. Yüzyılda Hunlar, VI. Yüzyılda Avarlar, XI. Yüzyılda Peçenekler ve Kuman-Kıpçaklar gelmişlerdir.

Sarı Saltık'un Aşiretinden önce gelenlerin Slav ve Ulahlarla karışık Hristiyanlaştıkları görülmüştür. Ancak, Hristiyan ve Müslüman toplulukları arasında bir arada yaşama tecrübesi açısından bu yerleşim önem taşımaktadır.

Ebul Hayri Rumi tarafından Cem Sultan'ın talebi üzerine yazılan Saltıkname'ye göre, Sarı Saltık'ın Balkanlar'dan Avrupa'nın içlerine, Kırım'a, Portekiz'e, Rusya ve Japonya'ya oradan da Çin ve Hindistan'a ve Afrika'nın içlerine kadar bir çok bölgeyi ziyaret ettiği ve buralarda belirli süreler ikamet eden gezgin bir derviş olduğu bildirilmektedir. Sarı Saltık'la ilgili tarihi kaynaklar değerlendirildiğinde, hayatı ile ilgili bilgiler bölük pörçüktür. Yazıcızade'nin Tevarih-i Al-i Selçuk, Kemal Paşazade'nin Tevarih-i Al-i Osman, Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi ve Saltıkname ile diğer tarihi bilgi içeren eserlerden hakkında bilgi edinilebilmektedir. Saltıkname'ye göre, Sarı Saltık, Seyyid Battal Gazi neslindedir. Asıl adı Hızır'dır. Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde yer alan Menkıbeye göre, Ahmed Yesevi'nin buyruğu ile icazet alıp Anadolu'ya vazifeli olarak gönderilmiştir. Onunla birlikte yola çıkan üç yüz yetmiş dervişten biridir. Diğer bir adı ise Kaligra Sultan'dır.

Hace Ahmet Yesevi ve Hacı

Bektaş-ı Veli, Abdal Musa, Hacı Sultan, Kızıl Deli gibi Sarı Saltık da tahta kılıç sahibidir. Türk menkıbelerinde büyük pirlar, pirlarlık almeti olarak tahta kılıç taşırlar. Tahta kılıç ve davul eski İslam öncesi baksıların ve kamların da işaretiydi. Bu semboller daha sonra Türk sufilerine de miras kalmıştır. Tahta kılıcın salt bir savaş aleti olarak yorumlanması isabetli değildir. Tahta kılıcın aynı zamanda bilgeliği ve hikmeti temsil ettiği söylenebilir. İslam öncesi dönemde Kamların ayin sırasında yanlarında davul ve tahta kılıç bulundukları bilinmektedir. Hristiyanlık hakkında derin bilgi sahibi olan Sarı Saltık zaman zaman rahip kıyafetiyle kiliselere giderek İncil ve Tevrat'tan ayetler okur, çevresindekileri bilgisine hayran bırakır, daha sonra gerçek kimliğini açıklayarak herkesi İslama davet ederdi. Bu yönüyle Sarı Saltık bir İslam davetçisidir. Saltıkname'ye göre, Sarı Saltık on iki dili okuyup yazabilen bir şahsiyettir. Hristiyanlarla sık sık diyalog ve temas kuran Sarı Saltık aynı zamanda Hristiyan azizlerle karıştırılmıştır. Hristiyan unsurlar bir örnek şahsiyet olarak Sarı Saltık'ı ya Hristiyan azizi yapmışlar ya da bazı Hristiyan azizlerle karıştırmışlardır. Buna örnek olarak Makedonya'da Sveti Naum'la karıştırılmış olması gösterilebilir.

Sarı Saltık ve dervişlerinin Hristiyan toplulukları üzerinde olumlu bir etki uyandırdığı, onun bir Hristiyan Azizi mertebesine yükseltilmesinden de anlaşılmaktadır. Bunda Sarı Saltık'ın Müslümanlık anlayışı ve yaşantısının önemli rol oynadığı ifade edilebilir. Balkanların İslamlaşması sürecinde Sarı Saltık ve takipçisi dervişlerin temsil ettiği ahlaki yaşantının oynadığı

Musa Taşdelen Kimdir?

1959 yılında İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladı. 1982 yılında Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu. 1984 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Yapı ve Sosyal Değişme Bilim Dalı'nda bilim uzmanı ünvanını elde etti. 1989 yılında aynı bilim dalında doktorasını tamamladı. 1991 yılında Yönetim ve Çalışma Sosyolojisi dalında Soçent, 1997 yılında Uygulamalı Sosyoloji anabilim dalında Profesör oldu. Siyaset sosyolojisi, Türk toplum yapısı, şehir sosyolojisi, küreselleşmenin Türk dünyası üzerindeki etkileri, deprem sosyolojisi, Avrupa'da göçmen kökenli Türklerin uyum, kimlik ve siyasi katılımı konularında çok sayıda makalesi bulunmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

rol gözden uzak tutulmamalıdır. Sarı Saltık'tan sonra gelen derviş toplulukları Balkanlarda onun izini takip etmişlerdir. Kemal Paşazade Tevarih-i Al-i Osmani'sinde, Diyar-ı Bulgar ve Eflak'ta dolaşan Sarı Saltık'ın fakir ve muhtaç insanlara yardım etmesiyle bilindiğini ifade etmektedir. Sarı Saltık'ta müşahade edilen baskın iki davranış şekli, inanç ve köken ayrımı yapmaksızın insanlara karşı hoşgörülü davranması, fakir ve muhtaç insanlara yardımcı olmak için sürekli bir gayret içinde olmasıdır. Sarı Saltık'un türbe ya da makamları, Varna, Babaeski, Babadağ, Ohri, Kruva, Bor, Tunceli, Diyarbakır, Hozat, Blagay, Polonya'da bulunmaktadır. Babadağ'daki türbenin Sarı Saltık'a ait olduğu diğerlerinin Sarı Saltık'ın ziyarette bulunduğu yerlerdeki makamları olduğu kanaati genel olarak paylaşılmaktadır.

Sarı Saltık'ın bugünkü toplumsal hayatımız açısından taşıdığı önemi nasıl açıklarsınız?

Sarı Saltık ve onun takipçisi dervişlerin kökenleri Türkistan'a dayanır. Bu coğraf-

ya Ahmet Yesevi'nin yetiştiği coğrafyadır. Yesevi geleneğinin Türk kültür dünyasındaki yeri ve değerler dünyamız açısından bugüne intikal eden mirasın sosyolojik açıdan da dikkate alınması gerekir. 20. yüzyılın başına kadar Türkistan ile Anadolu coğrafyası arasında yoğun bir nüfus hareketliliğine de bağlı olarak sürekli bir iletişim ve etkileşim olagelmıştır. Mesela İstiklal Harbi'nde İstanbul Üsküdar'daki Özbekler Tekkesi, büyük katkı sağlamıştır.

Soğuk Savaşın bitmesiyle Sovyet sisteminin kendi kendini tasfiyesinden sonra, Sovyet öncesi bir bütün olan Türkistan coğrafyası, bugün parçalı bir coğrafya haline gelmiş ve yeni bağımsız devletler ortaya çıkmıştır. Bağımsızlığını kazanan bu devlet ve halklarla tarihi kültürel bağlarımız vardır. Ortak bir kültür ve kimlik dünyasına sahibiz. Ancak, her nedense Türkiye'de sosyologlar arasında bu coğrafyaya ilginin fazla olduğu söylenemez.

Türkiye'de sosyoloji açısından konuyu nasıl değerlendiriyor-

sunuz?

Ülkemizde sosyoloji, kendi toplumsal gerçeğimiz açısından tarihi boyuta ağırlık veren bir sosyoloji olmak durumundadır. Türkiye'de sosyoloji dünyası, daha çok Batı sosyolojisinin popüler konularına ilgi duymaktadır. Tabii ki, popüler konularda da çalışma yapmak gerekir ama kendi gerçeğimize karşı da ilgisiz kalmamalıyız. Özellikle ülkemizde sosyolojinin ilk kurucularından olan Ziya Gökalp iki konuya dikkati çekmiştir, Bunlardan birisi Türk töresi diğeri ise Usul-ü İctimai Fıkıh'tır. Kısaca ifade edilirse bunlar örf ve fıkıh konularıdır. Toplumsal yapımızı ve kültür dünyamızı daha iyi tanımak ve açıklamak açısından her iki alanın ihmal edilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Bu alanları, yani bize özgü olanı yadsıyarak ya da görmezden gelerek salt batı kaynaklı sosyolojik malumatla kendi toplumsal gerçeğimizi açıklamak ne kadar mümkün olabilir. Dün olduğu gibi bugün yaşanmıyor, ama bugünün kökleri dün ve bugün dünün devamıdır.

BÖLÜMDEN HABERLER

DOÇ. DR. HİRA VE DOÇ. DR. ŞAN ÜRDÜNDEKİ ATCOSS TOPLANTISINDA BİLDİRİ SUNDULAR

Bölüm Öğretim üyelerimizden Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan ve aynı zamanda Fakültemiz Dekan Yardımcısı olan Doç. Dr. İsmail Hira, Ürdün Amman'da 26-27 Ekim tarihlerinde Petra Üniversitesi Kongre Merkezinde düzenlenen 4. Arap-Türk Sosyal Bilimler Kongresi (ATCOSS)'ne katıldılar ve bildiri sundular.

Türkiye'den çok sayıda akademisyenin katıldığı toplantıda Prof. Dr. Beşir Atalay, Prof. Dr. Yasin Aktay konuşma, Dış Türkler Başkanı Doç. Dr. Kudret Bülbül'ün de oturma başkanlığı yaptığı kongrede üniversitemizden Doç. Dr. Mahmut Bilen ve Yrd. Doç. Dr. İsmail Gündoğdu ile birlikte bazı öğretim üyeleri katıldılar.

Amman Petra Üniversitesi, Stratejik Düşünce Enstitüsü (SDE) ve Arab Düşünce Formu tarafından ortaklaşa düzenlenen ve SDE Koordinatörlüğünü Doç. Dr. Ahmet Uysal'ın yaptığı kongre Başbakanlık Tanıtma Fonu ve TİKA gibi kuruluşlarca da desteklendi.

Bölüm Başkanımız Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan "Türkiye Özelinde Sosyal Sermaye Tartışmalarının Kritisliği", Doç. Dr. İsmail Hira da "Kalkınma, Eğitim ve Sosyal Sermaye" konulu bildirimlerini sundular. Türk Büyükelçisi tarafından da karşılanan öğretim üyeleri fırsat buldukça tarihi ve turistik yerleri gezdiler.

Sosyoloji Laftan Çok Tarihi ve Toplumsal Olaylara Dayanmalıdır

Benim anladığım sosyoloji; laftan çok tarihî ve toplumsal olaylara dayanmalıdır. Ancak ondan sonra olayı nasıl açıklarız düşünürüz. Toplumumuzu tanımadan, olayları iyi analiz etmeden, değişimi görmeden, nerden nereye doğru gidiyoruz diye bakmadan bu yabancı terminoloji ile meseleye bakmamız ve aydınlatmamız biraz zor. Bunun batılılar için bir anlamı olabilir, ama benim görüşüm bu yönde.

Konuşan: Büşra Çatalbaş

Bize Türkiye’de sosyolojinin gelişim eğilimleri hakkında bilgi verir misiniz?

Bu çok detaylı bir çalışma ister fakat kabaca bilgi verecek olursam Türkiye’nin en önemli özelliği; sosyolojinin üniversite çerçevesinde var olmuş bir bilim olmasıdır. Sosyoloji ile değişik ortamlarda ilgilenen insanlar var. Bu sene sosyolojinin Türkiye’deki var oluşunun 100.yılımı kutluyoruz. Bu çerçeve içinde sosyoloji; üniversite ağırlıklı bir bilim olarak karşımıza çıkıyor. Yapılan değerlendirmeler 1914 yılında üniversitelerde görülmeye başladığını gösteriyor fakat Ziya Gökalp’in içtimaiyat adıyla başladığı çalışmalardan önce ilk defa 'osyologia' olarak adlandırılarak 1860'lı yıllarda ortaya çıktığını biliyoruz. Mesela eski

dergilerde Spencer’den 'mülhem' (iham alınarak yazılmış) yazılar yanında, Ziya Gökalp’in hem telif hem de tercüme olarak değerlendirdiği ve Türkiye’ye göre tekrar yazılmış sosyoloji çalışmaları var. Daha sonra Türkiye’deki Sosyolojini bu konudaki ağırlığı, konuları olarak bakacak olursak; sosyoloji ile yeni topluma 'Türkiye Cumhuriyeti’ne bir çeki düzen vermek söz konusu olunca daha çok köy çalışmaları ele alınmıştır. Le Play’den gelen teknik ile 'monografi' çalışmaları karşımıza çıkıyor. Köyün görülebilen özellikleri kaydedilmeye başlanıyor. Konumu, doğal özellikleri vs. gibi Fransa’da yapılan çalışmaların Türkiye’ye adapte edildiğini görüyoruz. Ben bunların ilk örneklerini araştırmalarımda bulmuştum. Batı etkisi bizde fazla olmuş. Konu, imalat her ne

kadar bize ait gibi görünse de alet edevati batıdan almışız.

50’li yıllardan sonra NATO’ya girilmesiyle Amerikan sosyolojisinin etkilerini görmeye başlıyoruz bu sefer.

80’li yıllarda ise modernite lafları dolanmaya başlıyor. Geleneksel ve modernlik ayrımları yapılıyor. Daha sonraları Batıda modern-postmodern kullanılmaya başlanıyor. Dolayısıyla bazı sosyoloji çalışmaları tarihin etkisinden kurtulup modernite, post-modernite ve küreselleşme laflarıyla yol almaya başlıyor. Esas çalışmaların temelini bu yaklaşımlar temin ediyor bunun içine Türkiye’den bazı salça etkisindeki özellikler katılarak sosyolojik çalışmalar yapılıyordu. Ben bu çalışmalara hiç girmedim. Çünkü benim anladığım sosyoloji; laftan çok tarihî ve toplumsal olaylara dayanmalıdır. Ancak ondan sonra olayı nasıl açıklarız düşünürüz. Toplumumuzu tanımadan, olayları iyi analiz etmeden, değişimi görmeden, nerden nereye doğru gidiyoruz diye bakmadan bu yabancı terminoloji ile meseleye bakmamız ve aydınlatmamız biraz zor. Bunun batılılar için bir anlamı olabilir, ama benim görüşüm bu yönde.

Sosyoloji, şimdi üniversitelerde çok yaygınlaştı. Devlet, yabancı ülkelere birçok araştırma görevlisi gönderdi. Fakat bu gidenlere konu belirlemesi yapılmadı. Herkes mümkün olan şartlar çerçevesinde bir konu buldu, bir hoca buldu, uyuştular veya uyuşmadılar bir doktora ile geldiler. Muhakkak ki kazanç ve katkıları oldu fakat ben bunların Türkiye’deki bir bilim çerçevesi tarafından belli bir konuyu araştırarak şekilde gönderilmediklerine bakacak olursak, bazı eksiklikleri olduğunu düşünüyorum.

Sizin etkilendiğiniz çalışmalarına yön veren, sosyolog veya akımlar var mı?

Ben felsefe kökenli olarak işe başlayınca sosyoloji ile bağlantım 68 kuşağı olarak başladı. O zamanki gençlerin zihinlerini meşgul eden toplum meseleleri, bizi öğrenci olarak bizim de aklımızı meşgul ediyordu. Tarihe karşı büyük ilgim vardı, çocukluğumda resimli tarih dergileri okurdum. Osmanlı’nın yükseliş dönemini büyük bir sevinç içinde okurken gerileme dönemine geldiğim zaman içim kararır, üzüntüye kapıldım. Sosyolojiye de geldi-

Kendi dilinden Korkut Tuna Kimdir?

Ben Korkut Tuna. 1944 doğumluyum. Liseye kadar Edremit’te okudum. Üniversite için İstanbul’a geldim. Ailemin ısrarı üzerine Hukuk Fakültesine bir de İktisat Fakültesine başvurudum. O yıl Üniversite sınavlarını kazanamadım, tekrar Edremit’e döndüm. Ertesi sene Üniversite imtihanları sırasında Felsefe Bölümüne başvurudum ve kazandım. Mezun olduktan sonra askere gittim. Döndükten sonra Cahit Tanyol’un kabulüyle sosyoloji bölümünde doktora başladım. 1972 yılında bir asistanlık kadrosu açıldı sosyoloji bölümünde. Başvuru yaptım fakat olumlu sonuçlanmadı. 1977 yılında tekrar kadro açıldı ve ben sosyoloji bölümünde doktor asistan olarak göreve başladım. Daha sonra 1980 ihtilali oldu, YÖK yasası çıktı. 1982’de sınava alınarak yardımcı doçent oldum. Doçentlik için ilk başvurum reddedildi. Laf aramızda biraz kızdım. Orhan Türkdoğan hocanın ısrarı üzerine ikinci defa başvurudum. Bu sefer kabul edildi ve doçent oldum. Edebiyat Fakültesinde uzun bir süre bölüm başkanlığı yaptım. 4 sene kadar Dekan Yardımcılığı yaptım. Daha sonra Hilmi Ziya Ülken’in ikinci kurucusu olduğu 'Sosyoloji Araştırma Merkezi’nde müdürlük yaptım. Emekliliğime yaklaşan son 6 yılda Dekan olarak görev yaptım. 2011’de emekli oldum. Bazı teklifler almama rağmen bir müddet kabul etmedim. Üniversiteden uzak durdum fakat bu arada İstanbul Üniversitesi Sosyoloji bölümüne yüksek lisans ve doktora derslerine giriyordum. Daha sonra İstanbul Ticaret Üniversitesi’nden bir teklif aldım ve bana makul geldi, sosyoloji bölümünü kurarak burada göreve başladım.

Yüksek lisans ve doktora programlarında dersler verdim destek oldum. Sosyoloji’deki öğretim üyeliğim sırasında Metodoloji, Sosyal Tabakalaşma, Şehir Sosyolojisi, Bilgi Sosyolojisi gibi derslere girdim. Profesörlük takdim tezimi batılı bilgi üzerine bir eleştiri çalışmasıydı. Çalışmam kitap olarak yayınlandıktan sonra hakkımda bazı soruşturmalar açıldı fakat muvaffak olunamadı. Sonrasında doktora, doçentlik ve profesörlük tezlerim kitap olarak yayımlandıktan sonra muhtelif çalışmalarımı toplamış olduğum 'Yeniden Sosyoloji’ adlı bir kitap yayımladım.

ğimiz zaman Tanyol'un bir şekilde Osmanlı meselelerinden bahsediyor olması bana cazip geldi. Sonrasında yine öğrenciliğimizde, Marx daha üniversite ile tanışmadan kitapları sokaklarda 10 liraya satılır olmuştur. Onlar da o dönemin solculuk adına önemli bir faaliyetiydi, bunlardan da haberdar olduk.

Marx'ın bakış açısının topluma etkisi olmuştur. Onun dışında asistanlık sırasında ve öncesinde başlayan Baykan Sezer ile de yakın ilişkilerimiz oldu. Onun yaklaşımı ve O'nun Kemal Tahir'den etkilenmesi, daha belirgin şekilde bir disiplin olarak sosyolojiye katkısı oldu. Bana da bazı kitap tavsiyelerinde bulunmuştu. Mesela bunlardan biri Gordon Childe'in "tarihte neler oldu" kitabıydı. O kitaptan çok etkilendim, tarihe karşı olup bitenlerden haberdar olmak önemliydi.

Sosyoloji toplumdan kopuk laflar yerine toplumların tarihte kazanmış olduğu şekiller ve bunların sosyolojik açıdan manasını açıklamaya girişimidir. Dolayısıyla sosyoloji benim açımdan, herhangi bir olayın kitabı veya teorilerle anlatımından çok, kendi toplumunuzun da içinde yer aldığı bir tarih süreçleriyle olan bağlantısı ile ilgilidir. Tarihimizden Cahit Tanyol da söz ediyordu, Baykan Sezer'in etkilendiği Kemal Tahir'in kitapları da. Dolayısıyla meselelere bir doğu-batı ikilemi içinde bakmak, farklılığımızı veya bu bağlamda olayları değerlendirmek bana daha farklı ve önemli geldi. Aidiyet duygusu yokmuşçasına toplumu ele alan veya toplumumuzun nerede olduğunu görmeden sosyoloji adına laflar üretenlerden değilim. Onları da küçümsemiyorum çünkü onlar da muhakkak bugün geçerli olan bazı akımları, söylemleri yakından takip ediyorlar. Bunlar da sosyolojiye katkı yapıyor ama sırf bunlarla uğraştığımız zaman Türkiye nerede, Türk toplumu nerede, bizim tartıştığımız sorunlar nerede sorusu ortaya çıkıyor. Ama bunları

Sosyoloji toplumdan kopuk laflar yerine toplumların tarihte kazanmış olduğu şekiller ve bunların sosyolojik açıdan manasını açıklama girişimidir. Dolayısıyla sosyoloji benim açımdan, herhangi bir olayın kitabı veya teorilerle anlatımından çok, kendi toplumunuzun da içinde yer aldığı bir tarih süreçleriyle olan bağlantısı ile ilgilidir.

da ihmal etmemek lazım geldiğini söylüyorum. Batını etkisi var fakat toplumdan kopuk bir sosyoloji oluşturulmamalı. Bütün bunlar beni etkilemiştir.

Türk Sosyolojisinde önemli bir başlık olan 'batılı bilginin eleştirisi' adlı kitabınızın öyküsünü anlatır mısınız? Neden bu konuyu mercek altına aldınız?

Doğu-Batı ilişkisi ve Türk toplumunun içinde bulunduğu meseleler veya sosyolojide verdiğimiz dersler bende böyle bir Batı egemenliğinin; bilgi olarak, bizi ve dünyayı daha çok etkilediğini, ilim medeniyet diyerekten dikkat çektiğini, insanların ve toplumların kendilerini 'geri kalmış' veya 'az gelişmiş' olarak hissettikleri gerçeği ilgimi çekti. Bilginin pınarının sanki Batı'da olduğu meselelerinden yaklaştım. Batılı bilgi hakikaten denildiği gibi mi? Veyahut batılı bilgiden başka bilgi olamaz mı? tarzında eleştiriyi yaklaştım. Bu çalışmaya gelen bilgi-giden bilgi noktasından da bakmak istedim. Batı tüm dünyaya bilgisini kültürünü yayıyor, buna bağlı olarak biz de birçok şeyi değiştirdik. Örneğin kurumlarımızı değiştirdik yazımızı değiştirdik. Dolayısıyla gelen bilgi giden bilgi yani hangi bilgileri kabul ettik hangilerini reddettik bunlara da temas etmek istedim. Fakat bunların tümüne vakit ayıramadım bu başka bir yaklaşımdı. Neticede 'Batılı Bilginin Eleştirisi' dediğim zaman Türk toplumunun Batı ile ilgili ilişkisini eleştirmeye yaklaştım. Yani batılı bilgi her şeye giriyor ve hiçbir karşı görüş yok, karşı koyanlar da bir zamanlar 'gerici' olarak yaftalanıp bilimin dışına itildiler. Sonra bu çalışma yayımlandı. Fakülte yayını olarak çıktı fakat o benim aynı zamanda profesörlük takdim tezi çalışmamdı. İkinci basısını Türkiye Diyanet Vakfı yaptı. Orada çalışmaya bir bölüm ilave ettim. Burada yayınlanan kitap bir mesele olarak gazetelere çıktı ve benim hakkımda Üniversite tara-

fından soruşturma açıldı. Cumhuriyet gazetesi epey fişekledi olayı. Benimle konuştuklarının tamamen dışında yayın yaptı ve neticede bu süreçlerin hepsi atlatıldı, soruşturma lehime sonuçlandı.

Sonra ben ikinci olarak bilgi edinmemizdeki Türkçe kaynakların da gözden geçirilmesi gerektiğini düşündüm. Çünkü günümüzde daha bir net görüyoruz ki bir manipüle edilme olayı var siyasal açıdan. Andıçlanmış haberlerle veya çalışmalarla karşılaşıyoruz. Sosyolojik çalışma yapıyorsunuz ve filan gazetede yayımlanmış haberi belge olarak kullanıyorsunuz. Hâlbuki o haberi yayımlayanların Türk kamuoyunu manipüle etmek için o konuda yayın yapmış olduğunu öğreniyoruz sonraları. Dolayısıyla günümüze yaklaşan süreç içerisinde sipariş üzerine belli konuların araştırıldığını da görüyoruz. Doğruluk açısından böyle bir yansıma, kırılma var. Doğru bilgi yerine biraz manipüle edilmiş bizi etkileyen bilgiler olduğunu ve bu konunun çalışılması gerektiğine inanıyordum.

İçinde yer aldığım yıllarda, bu sefer de bilgi meselesinin bir başka boyutu dikkatimi çekti. Öğrencilerin görsel bir bilgiye sahip olduğunu, okuyarak veya zihindeki bir faaliyetle bilgi oluşturup bunu geliştirmek yerine bilgiyi görsel olarak yürüttükleri, adeta telefonun ekranını çevirir gibi ders bitiminde zihnini bu şekilde başka bir yöne çevirdiğini, 1 hafta sonra ne anlatıldığını sorduğumuzda zihinlerine bir bilgi gelmediğini, hatırlayamadıklarını, dolayısıyla görsel bir bilgi kullandıklarını fark ettim. Bunu öğrencilerle paylaştığımda kabul ettiler. Öğrenilen sanki bir ara katmanda kalıyor ve zihine inip diğer bilgilerle hemhal edilip üretilmek yerine, o öğrenilen bilgi bir katmanda, orada bir yerde, tekrar hatırlanmaya kadar kalıyor. E tabii dünyaya bakışımızı tayin etmek adına bu önemli bir olay. Sadece

Genç sosyologlara içinde buldukları toplumu bilmelerini, yakından takip etmelerini, oluşan yeni damarlarını görmelerini tavsiye ediyoruz. Ama geçmişten de bağlarının kopmaması gerektiğini söylüyoruz. Çünkü toplum bir devamlılık içinde gelişiyor. Anadolu tarihimiz ve sonrasında Cumhuriyet tarihi olarak sürdürdüğümüz serüvenin çok değerli kayıtları olmalı.

görsel olanı görmek, anı yaşamak gibi bir şey oluyor. Geriye dönüp mukayese etmek tartışmak yok gibi geliyor bana. Bu önemli bir mesele karşımızda durmaktadır. Herkes cep telefonun cebine bile koyamadan elinde taşıyor. Çünkü bu telefon birçok işe yarıyor. Sanki cebine koyarsa bir şey olacak da kaçıracağı gibi bir zihniyet var. Her şey oradan tayin ediliyor ve ellerinden alınınca yaşamı zorlaşacak gibi bir durum var. Yer tarifleri dahi telefon yönlendirilmesiyle yapılıyor. Böylelikle hafızaya çevreyi kazıyamıyor. Dolayısıyla bunlar görsel bir bilgiye işaret etmektedir. Bu durum bilgideki değişikliğe yol açmaktadır.

Sosyolojinin dünü ve bugünü arasındaki boyutu kıyaslandığında ülkemizin şu anki geldiği yerden memnun musunuz?

Memnunum çünkü sosyoloji üniversitelerde bir yaygınlık gösteriyor ve önemli yayınlara sahip oluyor. Değişik kavramlar ve yaklaşımlar çerçevesinde de olsa olayların yaklaşılması tarzında büyük bir zenginlik var. Tabii bunlar bir manada akıl karıştırıcı gibi de olabilir fakat neticede bir şeyler arayanların bunu takip etmesi mümkün olabilir. Yayınlar önemli fakat tabii Türkiye de kütüphaneler kitaba karşı bir rezerv koyuyor. Yani kütüphanelerin her kitaba raflarında yer açmaması gibi bir durum var. Dolayısıyla bu durum, insanları cep telefonu veya bilgisayar üzerinden daha başka bir tür bilgiye ulaşmalarına yol açıyor. Bu gibi ortalama bir bilgi sosyolojide yeterli olmuyor. Muhakkak ki bazı sanal kitaplıklar veya buna benzer bilgiler olduğu bilirse dahi bunların o kadar yaygın olmadıkları açık. Çalışmalar yaygınlaşsa bile bunlardan yararlanacak genç kitle azalmış görünmüyor. Onlar temel derslerin adı gibi bazı temel bilgilere ulaşıyorlar fakat belli önemli yayınları takip edemediklerini görüyorum. Bu ya-

yınlara da kütüphanelerin de giderek artık yer vermediğini de unutmamak lazım. Çünkü artık kütüphaneler rafın bir maliyeti olduğunu düşünüyorlar. Yani onlara göre her tür kitabı, yayını, bilgiyi tutarsanız, kitaplar için yeni raflar yapmak zorundasınız, bu da bir maliyet gerektiriyor. Bu da Türkiye'deki sosyoloji çalışmalarının değişik nedenlerle ama öğrencilerin de görsel işlevle işlerini yürütmeleri nedeniyle pek yararlanamadığı, şablon olarak internete konulan bazı bilgilerin kes yapıştırılıp alelusul kullanıldığını gerçeğini gösteriyor. İkinci bir alafangalık da devam etmektedir. Yani batılı araştırmacıların egemenliği hala devam ediyor. Fakat öbür taraftan da yerli konulara, İslamî veya bizim toplumuzu da ilgilendiren konulara da bir yaklaşım olduğu da söz konusudur.

Sosyoloji biliminin dünyadaki gelişimini göz önüne aldığımız zaman temel eğilimler nelerdir? Neler değişti neler sabit kaldı?

Muhakkak ki kendi toplumlarının ihtiyaç duyduğu ve desteklediği alanlarda giderek uzman çalışmalara destek veriliyor. Ama birkaç kişi dışında bir teori ortaya atacak kişiler, çalışmalar da lazım. Yayınlananların birkaç kişi arasında veyahut bazı köşelerde kalması yerine öğrencilere ve raflara inmesi lazım. Batı toplumlarında sosyoloji ya da sosyal konulara duyulan önem muhakkak ki hala sürmektedir. Kendi toplumlarını ve dünyadaki gelişmeleri takip ediyorlar. Bu konuda sosyolojinin getireceği yaklaşım ve araştırma teknikleriyle çok dar spesifik konular ele alıyorlar. Bunlardan giderek araştırma merkezleri ve bu araştırma merkezlerini bünyesinde barındıran temel kurum ve kuruluşlarla yukarıya doğru, ama giderek soyutlaşan, genelleştirilen bir bilgi akımı var. Muhakkak ki bu kuruluşlar, üniversiteler, araştırmaları destekliyorlar. Araştırmacıları belli projeleri yapmaya itiyorlar. Bunlar da ilgi duyulan alana doğru yönlendiriliyor. Toplumun ilgilendiği bir konuyu çok ayrıntılı ve dar bir biçimde araştırmak mümkün oluyor. Pür olana doğru dar çerçeveden başlayıp giderek yukarıya doğru çıkılan bazı genel gelişme doğrul-

tularını değerlendiriyorlardır. Bunlara da ayrı bir değerlendirme ve bakış açısı geliştirmek lazım. İhtiyaca göre, toplumun gelişmesine göre çalışmalar yürütülmesi gerekmektedir.

Genç sosyologlara, Türk sosyolojisinin önemli duayenlerinden biri olarak neleri tavsiye edersiniz?

Genç sosyologlara içinde buldukları toplumu bilmelerini, yakından takip etmelerini, oluşan yeni damarlarını görmelerini tavsiye ediyoruz. Ama geçmişten de bağlarının kopmaması gerektiğini söylüyoruz. Çünkü toplum bir devamlılık içinde geliyor. Anadolu tarihimiz ve sonrasında Cumhuriyet tarihi olarak sürdürdüğümüz serüvenin çok değerli kayıtları olmalı. Kenarda köşede kalmış birçok yayının bugünkü gözle okunması, eski yazıyla aramızdaki yabancılaşmanın kalkması lazım. İmkân olsa ben sosyoloji derslerinin arasına eski yazıyla ilgili derslerin okutulmasını isterim. O kavramların terminolojinin veya o lafların öğretilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bugünkü sosyologların bir sorunu var, geçmişi pek bilmiyoruz. Bilginin görsellikten sınırlı kalması bilgi meselelerinin belli derinlikten yoksun olduğunu gösterecek giderek. Tarihî/tolumsal boyutun çok çok önemli olduğunu vurgulamak lazım. Bunu da yer ve amana göre dışlanmış yanlarından takip edeceğiz, şehirler, eserler, ama daha çok da kaynaklar, kitaplar ve belgeler üzerinde çalışmamız lazım. Bütün bunların da bugüne, bu günkü sorunların anlaşılmasına katkı sağlaması gerektiğine inanıyorum. Ama genel olarak hepsini bir elden geçirmek, üzerinde çalışabilecek, eski dilini eski yazısını tanıyan insanlar nesiller oluşturmak gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bunları bilenlerin sayısı giderek azalıyor, onları tekrar canlandırmak lazım. Sadece bugünü değil, dünden başlayarak bugünü ve geleceğimizi düşünmek gerek. Genç sosyologlarımızın da böyle bir bakış açısına sahip olması gerekiyor. Geçmişin izi ve bugünün tazeliğiyle geleceği de biraz anlayacak kestirecek gençler lazım. .

BÖLÜMDEN HABERLER

SOSYOLOJİ BÖLÜMÜMÜZ ÇEVREDEKİ OKULLARA KATKI SAĞLIYOR

Bölümümüz Akyazı İmam-Hatip Lisesi öğrencilerini ağırladı. Avrupa ve Dünyada tanınan en saygın ödüllerden bir olan Türkiye "Mükemmellikte Süreklilik ödülü"nü almış Üniversitemizin bir parçası olarak, kalitede süreklilik inancı ile çalışan bölümümüz çevredeki okullara katkı sunmaya devam ediyor.

Sosyoloji Bölümümüz Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan, Öğretim Görevlileri Tolga Uslu, Aydın Aktay ve Araştırma Görevlisi Ali Öztürk başta olmak üzere Bölümümüz; Müdür yardımcıları Osman Torun, Nuray Doğan ve Rehber öğretmen Elif Kapucu rehberliğinde bölümümüzü ziyaret eden Akyazı İmam-Hatip Lisesi öğrencilerini ağırladı.

Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan'ın, bölümü tanıtan bir hoş geldiniz konuşmasından sonra 46 kişilik öğrenci grubu, Ali Öztürk rehberliğinde öğretim elemanlarının odalarını ve sınıfları ziyaret ettiler. Fakültemizdeki bazı yerleri de ziyaret eden ve ziyaretten çok memnun kalan öğrenciler; hem gördükleri ilgiden hem de binanın çekiciliğinden etkilenerek daha önce düşünmedikleri sosyoloji bölümüne artık yer vereceklerini ve kendilerini bilgi olarak da bu bölüme yakın hissettiklerini söylediler.

Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan; "di-

ğer sosyal bilimler arasında sosyolojinin trendinin yükseldiğini ve Akyazı İHL öğrencilerinin bu eğilimi fark ederek bölümümüzü ziyaret etmelerinden çok memnun olduğunu ve Bölüm olarak çevre okulları ile etkileşim içerisinde bulunmaya ve kalitede sürekliliği devam ettirmek için çaba göstereceklerini" söyledi.

Rehber öğretmen Elif Kapucu ise; "bu gezi sonrasında öğrencilerimizden aldığım dönütle çok mutlu oldum. Onların mutlu olmaları beni de mesleki doyuma ulaştırdı" dedi.

Geziyi değerlendiren Bölüm Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Ali Arslan ise, "bu tür etkileşim çalışmalarını bir program haline getirerek çevredeki okullarla daha fazla etkileşim içinde bulunacaklarını ve toplum için daha fazla katma değer üretmeye çalışacaklarını" söyledi.

Üniversitemizin Mükemmellikte Süreklilik Ödülünü bildiren haber için ekteki linke bakabilirsiniz:

<http://www.haber.sakarya.edu.tr/tr/haberler/goster/20757/sau-mukemmellikte-sureklilik-odulu-nu-aldi>

BÖLÜMDEN HABERLER

SOSYOLOJİ BÖLÜMÜMÜZ KAMUOYU ARAŞTIRMALARI YAPIYOR

Çeşitli konularda zaman zaman araştırma yaparak kamuoyunu bilgilendiren ve öğrencileri ile sahaya inen Sosyoloji Bölümümüz Ekim ayında yeni bir araştırma daha yaptı.

Sosyoloji Bölümü Başkanlığı tarafından düzenlenen araştırmanın Araştırma Komisyonu'nda Doç. Dr. Ali Arslan, Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan, Prof. Dr. H.Musa Taşdelen, Doç. Dr. İsmail Hira ve Öğretim Görevlisi Aydın Aktay yer aldı. Sakarya Merkez ilçelerde yapılan kamuoyu araştırması çalışmasında sosyoloji bölümü öğrencileri de yer alarak aktif performans gösterdiler.

Sosyoloji Bölümü Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan, Sosyoloji Bölümü olarak çeşitli konularda araştırmalar yapıp öğretim elemanlarımız ve öğrencilerimizle kamuoyunu aydınlatmaya devam edeceğimiz dedi.

Araştırmaya katılan Bölümümüz öğrencileri ise çok farklı mekanlara gittik, çok farklı durumlarla karşılaştık, fakat çok büyük tecrübeler kazandık dediler.

BÖLÜMDEN HABERLER

NURCAN DEMİR, SOSYOLOJİ TOPLULUĞU BAŞKANI VE ÖĞRENCİ TEMSİLCİSİ SEÇİLDİ

Her yıl yenilenen Sosyoloji Topluluğu Başkanlığı ve Öğrenci Temsilciliği seçimlerinde Nurcan Demir 2014-15 Öğretim yılında da hem Topluluk Başkanı hem de Öğrenci Temsilcisi seçildi.

Bölümdeki öğretim üyeleri tarafından ve öğrencilerin desteği ile Topluluk Başkanı olan Nurcan Demir, aynı zamanda 17.11.2014 Pazartesi yapılan seçimlerde de en fazla oyu alarak "Sosyoloji Bölümü Öğrenci Temsilcisi" seçildi. Temsilcilik seçiminde kullanılan 114 oyun, 49 tanesini alarak Öğrenci Temsilcisi seçilen Nurcan Demir'i, diğer adaylar Muhammet Akkaya ve Handan Çelikçi takip etti.

Üniversite çapında tüm bölümlerde aynı zamanda yapılan öğrenci seçimleri, her bölümdeki ilgili araştırma görevlileri koordinatörlüğünde yapıldı. Hem Topluluk Başkanı hem Öğrenci Temsilcisi seçilen Nurcan Demir, seçimden sonra şöyle konuştu:

"Öncelikle bana oy veren, manevi destek olan arkadaşlarıma ve hocalarıma, seçimlerde görev alan hocalarıma çok teşekkür ediyorum. Okul hayatımın 3.yılında hem Sosyoloji Topluluğu Başkanı hem de Sosyoloji Bölümü Öğrenci Temsilcisi seçilmem beni çok mutlu etti.

Amacım, Bölüm arkadaşlarım arasında birlik ve beraberliği sağlamak ve hep birlikte güzel işler ortaya koymaktır. Hocalarımızın ve arkadaşlarımızın bu takdirinde geçmiş dönemde kulüp çalışmalarına yaptığım katkıların ve verilen görevleri sorumlulukla yerine getirmemin etkisi olduğuna inanıyorum.

Sosyal Bilim okuyan öğrenciler için önemli olan topluluk çalışmaları öğrencilere çok şey katacaktır. Sosyoloji, toplum bilimi ise ve biz de bu bölüme gönül verdiksek, toplumun anlaşılması için hepimize önemli görevler düşmektedir. Bütün arkadaşlarımızın özel yeteneklerini, fikirlerini ortaya koymasını yönünde fırsat verileceğinin garantisini rahatlıkla verebilirim. İstek ve şikâyetlerinizi hızlı bir biçimde gerekli makamlara ileteceğimden, topluluk içinde her türlü öneri ve projelerinizin değerlendirileceğinden emin olabilirsiniz. Tekrar herkese teşekkür ediyorum.

Seçimlerden sonra hem topluluk başkanı hem de öğrenci temsilcisi seçilmesi nedeniyle kendisini tebrik eden Sosyoloji Bölümü Başkanı Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan, "Sosyoloji Topluluğumuza başkan ve Bölüm öğrencisi olarak seçilen Nurcan Demir arkadaşımızı tebrik ediyor, başarılı ve verimli bir dönem geçirmesini diliyorum" dedi

BÖLÜMDEN HABERLER

ŞAPKALI DÜŞÜNME TEKNİĞİ İLE SOSYOLOJİK DÜŞÜNME VE YAZMA

Sosyoloji öğretimini uygulamalı olarak sunmaya çalışan bölümümüz Sosyolojik Düşünme Ve Yazma dersinde bol bol uygulama yapıyor.

Nasıl tıp'ta branşlar varsa, sosyoloji içerisinde de çeşitli branşların varlığından hareketle, bir bütün olarak toplumu inceleyen Sosyoloji'deki anlatımı kolaylaştırmak için tıpkı tıptaki, iç ve dış hastalıkları, ortopedi, kulak, burun, boğaz vb. branşlarına benzetilerek, sosyoloji'deki eğitim, siyaset, ekonomi, din, hukuk, sağlık gibi alanlar da çeşitli oyunlarla anlatılmaya çalışılıyor. Çok geniş zeminde her türlü insan ilişkisini kapsayan sosyolojik düşünmeyi anlatabilmek için Sosyolojik Düşünme ve Yazma dersinde 6 Şapkalı Öğrenme Tekniği kullanılarak

anlatılıyor.

Doç. Dr. Ali Arslan tarafından verilen Sosyolojik Düşünme ve Yazma dersinde kullanılan Kırmızı, Mavi, Yeşil, Siyah, Sarı, ve Beyaz renkli şapkaların her biri farklı bir sosyolojik perspektifin yerine konumlandırılıyor.

Ruggiora'nun yazdığı ve Ali Arslan tarafından Türkçeye kazandırılan Sosyolojik Düşünme: Pratik Uygulama Kitabı ile bütünleştirilen ders kapsamında öğrenciler derste aldıkları taktikler ile birer günlük tutuyorlar. Böylece hem dersin gereklerini yerine getiriyor hem de sosyolojik düşünme becerilerini günlük olay ve olguları gözlemleyerek gözlem ve analiz güçlerini geliştiriyorlar.

BÖLÜMDEN HABERLER

HOCALARIMIZ İLE SOSYOLOJİ KONUŞMALARI

Bilgi Kültür Merkezin'de bölüm Başkanımız Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan'ın Koordinatörlüğü ile hocalarımızın sosyoloji konuşmalarına devam ediyor. Bölümümüzün Sakarya Büyükşehir Belediyesi iş birliği ile Bilgi Kültür evinde gerçekleşen Sosyoloji Konuşmalarının her oturumda farklı bir kişi ile gerçekleştiriliyor.

2 1 Ekim ve 28 Ekim tarihlerinde birbirinin devamı iki oturum şeklinde Araştırma görevlisi Meryem Serdar "1990'lı Yıllarda Türkiye'de İslami Sinema Hareketi" konusunu; 4 Kasım Salı akşamı Araştırma görevlisi Burçe Orhan' da "Kültürel Kimliklerle Etkileşim İçinde Sınıf Kimliği: Taşören Kimlik" konusunu işledi.

18 Kasım'daki oturum, Araştırma görevlisi Ali Öztürk, "Yeni Medyanın Götürdükleri ve Getirdikleri: Kısa Fakat Eleştirel Bir Giriş" konusunu devam etti. Bölümümüz hocalarından Öğretim Görevlisi Aydın Aktay da bilgi ve fikirleriyle zaman zaman oturumlara renk kattı.

25 Kasım 2014 Salı akşamı Dr. Yaşar Suveren "Siyasetin Kültürel Temelli Algılanması: Türkiye'nin Sağ Muhafazakar Siyaset Deneyimi" konusunu işledi. Oturumlar program bitinceye kadar devam edecek.

Konuşmacılar:
Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan
Dr. Aydın Aktay
Arş. Gör. Ali Öztürk
Dr. Yaşar Suveren
Arş. Gör. Meryem Serdar
Arş. Gör. Burçe Orhan

Program:
Arş. Gör. Ali Öztürk Yeni Medyanın Götürdükleri ve Getirdikleri' Kısa Fakat Eleştirel Bir Giriş – 11 Kasım ve 18 Kasım
Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan, Tarihsel Süreçte Farklılıkların Yönetilmesi Sorunu: Asimilasyondan Çokkültürlülüğe – 25 Kasım
Dr. Yaşar Suveren, Siyasetin Kültürel Temelli Algılanması: Türkiye'nin Sağ Muhafazakar Siyaset Deneyimi – 2 Aralık
Dr. Aydın Aktay Hümanistik Yaklaşım Eşliğinde Son Dönem Kuşak Çatışmalarının Analizi – 9 Aralık ve 16 Aralık

BÖLÜM

SOHBETLERİ

■ Çağrı Çolak

Sosyoloji bana kültürel farklılıkları daha bilinçli ele almayı, farklı bakış açılarını değerlendirme ve empati kurma becerisi kazandırdı. Kendi kendimizi aydınlatılabilir olaylara dışarıdan bakabilme becerisi kazanmamı sağladı.

Merhaba sizi tanıyabilir miyiz, Adınız nedir? Kaç yaşındasınız ve nerelisiniz? Sakarya'da kaçınıcı yılınız ve kaçınıcı sınıfınız?

Çağrı Çolak, 21 yaşındayım. Eskişehirliyim. 3. yılını 3. Sınıfım

Sakarya şehrini ve Sakarya Üniversitesi'ni seçmeniz en büyük sebebi nedir?

En güçlü sebeplerinden biri bulunduğum bölümün sunduğu imkânlardır. Sosyal Hizmetler başta olmak üzere tarih, felsefe gibi bölümlerle çap yapma imkânı beni cezbetmişti. Yaşadığım şehre yakın olması ve kampüsünün doğal güzelliği Sakarya şehrini ve Sakarya Üniversitesi'ni seçmemi sağlayan etkenlerdir.

Sakarya Sosyoloji deyince aklınıza ilk gelen nedir?

Sakarya Sosyoloji değil de 'biz kimiz?' diye sorarsak aklıma ilk gelen Sakarya Sosyoloji olur. Bu sadece benim aklıma gelen değildir. Fakülte koridoruna çıkıp 'biz kimiz' diye bağırırsanız birkaç saniye sonra 'Sakarya Sosyoloji' cevabını alırsınız. Sakarya sosyoloji bir sosyoloji ailesidir. Sakarya Sosyoloji deyince akla ilk gelen samimi dostluklar, birlik beraberlik içinde yapılan çalışmalar kısaca toplum için çalışan dostlar, kardeşler, sosyoloji ailesi aklıma gelir. Bir insanın sizi gördüğüne sevindiği yerdir Sakarya Sosyoloji

Hocaların öğrencilerle ve öğrencilerin kendi aralarındaki diyalogları nasıl buluyorsunuz?

Hocaların öğrenciler ile aralarındaki diyalog oldukça iyi. Gittiğimizde odalarında bulduğumuz sürece bize karşı yaklaşımları bir hoca öğrenci hiyerarşisi dışında olup daha çok nasıl yardımcı olabilirim tadında.

Hocaların kendi aralarındaki diyalogu bilemem tabii de biz öğrenciler için kapılarını asmaları gereken bir randevu saati olması gerektiğini düşünüyorum. Öğrencilerin kendi aralarındaki diyalog beni bu bölüme bağlayan etken olmuştur. Gerek yardımlaşma gerekse etkinlik zamanları öğrenciler arasındaki çaba tanık olduğum en samimi duyguları yaşattır. Din, dil, ırk gözetmeden herkesin bir araya geldiği örnek bir sosyoloji bölümü olduğumuzu her seferinde dile getirip bununla övünürüm.

Türkiye'nin sosyoloji anlayışı hakkında düşünce ve önerileriniz nelerdir?

Son yıllarda sosyal projeler yasalar Türkiye'de gelişmekte olan sosyal bütünlüğün ve güvenliğinin artacağı yönünde ümit vermekte. İstihdam sorunu yaşayan sosyoloji mezunlarının açıklarının kapatılacağı umudu içindeyim. Özel değil de Türkiye'nin sosyal sorunlarının çözümüne yönelik hareketler edilmesi için öncelikle genel bir çerçeve çizilmesi gerekmektedir.

Sosyoloji size neler kazandırdı?

Kültürel farklılıkları daha bilinçli ele almayı, farklı bakış açılarını değerlendirme ve empati kurma becerisi kazandırdı. Kendi kendimizi aydınlatılabilir olaylara dışarıdan bakabilme becerisi kazanmamı sağladı. Bulduğum etkinlikler, sosyal sorumluluk projeleri, paneller, konferanslar sayesinde sorumlu bir birey olma bilinci aşıladı. Artan genel kültürün yanı sıra insanlarla olan diyaloglarımda büyük gelişmelere yol açmıştır. Geçmişten bu güne kadar gelen siyasi ve sosyal olayların neden ve sonuçlarını daha bilgili ve daha doğru bir şekilde yorumlamamı sağlamıştır. Her insanın bir yaşamı ve bu yaşam içinde kurmuş olduğu bir hayat felsefesi olması gerektiğini hatırlatmıştır.

BÖLÜMDEN

HABERLER

■ BÖLÜMÜMÜZDEN YAYINLAR: SOSYOLOJİK DÜŞÜNME VE PRATİK UYGULAMA KİTABI

Bölüm Öğretim Üyemiz Doç. Dr. Ali Arslan tarafından Türkçeye kazandırılan Viccent Ryan Ruggiero'nun Sosyolojik Düşünme: Pratik Uygulama Kitabı hem elinizden bırakamayacağınız, hem de sık sık başvuracağınız bir uygulama kitabıdır. Sosyoloji Bölümleri Öğrencileri ve Öğretim Üyeleri başta olmak üzere hem düşünmeyi hem de sosyolojiyi birlikte ele alarak Sosyolojik Düşünmeyi, sosyal olay ve olguları analiz etmeyi, yorumlamayı, toplumu çeşitli yönleri ile açıklama gücünü kuvvetlendirmeyi arzu eden herkes için bir el kitabı niteliğindedir.

Tüm Sosyoloji Öğrencileri, Öğretim Üyeleri ve Toplum Analiz Etmek İsteyen Herkes için Pratik Uygulama Kitabı, Sosyoloji Bölümleri için yardımcı ders kitabı olarak tasarlanmış olmakla birlikte, hem ders kitabı olarak okutulmaya hem de sosyolojik analiz yapmak; toplumsal olayları doğru olarak anlamak, açıklamak ve yorumlamak isteyen herkes için uygun bir kitaptır. ARGEDA tarafından yayınlanan yayınlanan kitabı toplu siparişlerde ARGEDA ve tekli siparişlerde İZ Yayıncılık ve tüm kitapçılardan isteyebilirsiniz.

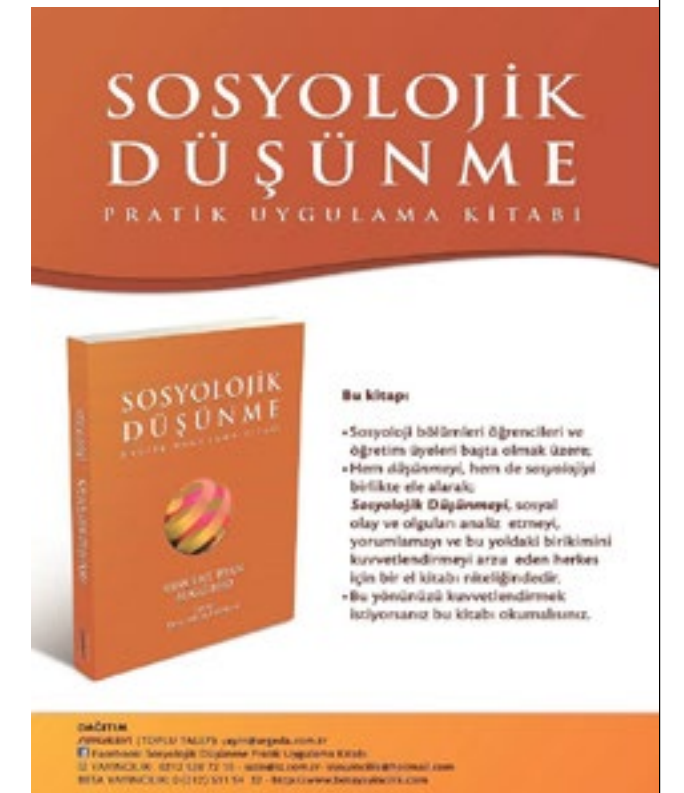
Kitaptan bazı başlıklar

1. Düşünmenin Sosyolojideki Rolü
- 1.1. Sosyoloji'deki Yaygın Konular
- 1.2. Düşünme Süreci: Düşünmenin 3 Aşaması
- 1.2.1 Yansıtıcı
- 1.2.2 Yaratıcı
- 1.2.3 Eleştirel
- 2.1. Düşünen Bir Kişinin Özellikleri
3. Yansıtıcı Düşünme
4. Yaratıcı Düşünme
5. Eleştirel Düşünme
6. Ahlaki Kararlar Verme
7. İkna Edici Tartışma Oluşturma
8. Sosyolojik Konuları Tartışma
9. Sosyolojideki Çağdaş Konular

Yayınevi : Argeda
Orijinal Adı : A Guide to Sociological Thinking
Yazarı : Viccent Ryan Ruggiero
Çeviri : Doç. Dr. Ali Arslan
Dizisi : Sosyoloji/Sosyolojik Düşünme
Sayfa Sayısı : 176 sayfa
Boyutları : 15x21,5 cm
Kapak Cinsi : Karton kapak
Kağıt : Birinci hamur 80 gr.
ISBN : 978-605-85617-0-0
Barkod : 9786058561700
Fiyat : 15.00 TL

Kitapla ilgili detay bilgileri ekteki linkten elde edebilirsiniz.

<https://www.facebook.com/pages/Sosyolojik-D%C3%BC%BC5%9F%C3%BCnme-Pratik-Uygulama-Kitab%C4%B1/241237872697576?re=f=bookmarks>

Bu kitabı:

- Sosyoloji bölümleri öğrencileri ve öğretim üyeleri başta olmak üzere;
- Hem düşünmeyi, hem de sosyolojiyi birlikte ele alarak;
- Sosyolojik düşünmeyi, sosyal olay ve olguları analiz etmeyi, yorumlamayı ve bu yoldaki birikimini kuvvetlendirmeyi arzu eden herkes için bir el kitabı niteliğindedir.
- Bu yönünüzü kuvvetlendirmek istiyorsanız bu kitabı okuyunuz.

ARGEDA
Yayıncılık | TOPLU TALEP: uygm@argeda.com.tr
Facebook: [Sosyolojik Düşünme Pratik Uygulama Kitabı](https://www.facebook.com/argeda)
E-Kitap: www.argeda.com.tr
BİTİLENEK: 0212 532 72 10 | iletisim@argeda.com.tr
BİTİLENEK: 0212 532 72 10 | www.argeda.com.tr

SOSYOLOJİ'NİN ÇAĞRISI

Türkiye'nin en iyi akademik kadrosuna sahip 3-5 bölümden biriyiz diyebiliriz. Üniversitelerin kadrosuna bakacak olursak, 3 öğretim üyesiyle koskoca bölümü işletmeye çalışanlar varken, bir öğretim görevlisiyle işleri yürütmeye çalışan bölümler varken biz 12 civarında öğretim üyesi, 8 araştırma görevlisi kadrosuyla oldukça zengin bir kadro kaynağına da sahibiz.

Değerli Mesai Arkadaşlarım, Sevgili Öğrenciler.

Genel anlamıyla sosyoloji bilimi bize neler vadediyor? Bu konuyla ilgili sizlere kısa önermelerde bulunarak birkaç teknik konunun altını çizeceğim. Öncelikle sosyoloji; teorik olarak baktığımızda, olduğu dönemin şartlarının ürünü olan bir hızla başlamıştır. Sosyoloji, o zamanın şartları içerisinde çok önemli fonksiyonlar icra etti.

Türkiye'de sosyoloji, çok erken dönemlerde tanınma fırsatına mazhar oldu. 1914'te Ziya Gökalp tarafından Darülfünun da kurulduktan sonra, yine Türkiye'nin önemli sorunlarına çözüm bulmak için sosyolojiden istifade edildi.

Günümüz şartları içerisinde sosyolojiden beklentilerimiz bitmedi. Bundan önce ki zamanlarda da bundan sonrada sosyoloji bölümleri öğrenci alma yarışına giren diğer bölümlerle kıyaslandığında çok önde bir seviyededir. Bu bir anlamda, aslında var olunan ihtiyaca cevap vermek açısından oldukça önemlidir.

Türkiye ve Dünya hala sosyolojinin ihtiyaç duyduğu sorunlarla cebelleşmeye devam etmektedir. Bu bakımdan sosyoloji mesleğine hangi şartta olursa olsun, hangi şekilde gelinirse gelinsin arkadaşlarımıza burada, kesinlikle sıcak, sağlıklı bir ortam oluşturmak için elimizden geleni yapmaya çaba sarf edeceğiz. İlişkilerimiz son derece sağlıklı bir zemin üzerinde yürümektedir. Bu bakımdan biz "Sosyolojik ilişkileri" sürdürerek, ana akım bir sosyoloji oluşmasında katkı sağladığımızı düşünüyoruz. Tabi bu katkı gün geçtikçe var olan arkadaşlıklarımızla birlikte artmaya devam edecektir.

Akademik kadromuza da bakacak olursak; Türkiye'nin en iyi akademik kadrosuna sahip 3-5 bölümden biriyiz diyebiliriz. Üniversitelerin kadrosuna bakacak olursak, 3 öğretim üyesiyle koskoca bölümü işletmeye çalışanlar varken, bir öğretim görevlisiyle işleri yürütmeye çalışan bölümler varken biz 12 civarında öğretim üyesi, 8 araştırma görevlisi kadrosuyla oldukça zengin bir kadro kaynağına da sahibiz. Ve bütün bunlar "Sosyoloji mesleğini" daha cazip bir hale, yani daha çekici bir hale getirmek için başka çabalarımızla birlikte yürümeye devam etmektedir. Türkiye'de sosyoloji mesleğinin sorunlarını hepimiz biliyo-

ruz. Sosyologlar olarak, bu tarz sorunlarla karşı karşıya kaldığımızı biliyoruz ama bu, küresel bir şey. Buraya gelmeden önce bir kitap açtım. Peter Berger'in "Sosyolojinin Çağrısı" adlı kitabında Amerikalı sosyologların da aynı sıkıntıları yaşadıkları görülüyor Türkiye'de örgütsüz oluşumuz en önemli sorunumuzdur. Sosyologlar, örgütsüz oldukları için sorunlarını çözemiyorlar. Bu bakımdan bu tür faaliyetlerle kamuda istihdamında artırılması için, çaba sarf ettik. Aile Danışmanlığı ile Sosyal Hizmetlerin doldurduğu alanlardan bize de bir şey kalmasından ise ana akımın bizim olduğumuz ihlal edecek bir konuma doğru gideceğiz.

Çünkü Sosyoloji, Sosyal Hizmetle kıyaslanamayacak kadar kapsayıcıdır. Yani Sosyolojinin sürekli aktarılması gerekir. Bunların hepsini, elimizden geldiğince bölümümüzde, derslerimizde aktarmaya çalışacağız. Öğretim üyesi arkadaşlarımızın derslerinde de tartışacak konular olacak yeri geldiğinde.

Şimdi bölüm içerisinde diğer sosyoloji bölümleriyle kıyaslandığımızda, diğer bir önemli özelliğimiz de yine son derece sağlıklı, sıcak etkileşim çizgimizin bölümümüzde genel olması. Bu kurulduğundan beri böyledir. Yeni başlayan bir şey değil bu. İlk günden beri öğrencilerimizle yakın bir ilişki içerisinde olduk. Yani ben kendi adıma şöyle söyleyeyim: Ben İstanbul Üniversite'sinde öğrenciyken, hocalarımızın odasına gidebilmek, muazzam cesaret isteyen bir şeydi. Biz de mümkün zamanlarımızda öğrencilerimizle kaynaşmaya çalışıyoruz. Biz kendimizden fedakarlıkta bulunarak mümkün merteye kendi zamanımızı

öğrencilerimizle paylaşmaya çalışıyoruz.

Bugün burada şunu da duyurmak istiyorum: Öğretim üyelerimizden ÇAP yapmak gibi yüksek bir pozisyonda olamayacaklar. Bu bakımdan da çalışma günlerini kendi kanallarına atacaklar ve orda o günler içerisinde özellikle sağlıklı nesiller diye orada her türlü sorunlarınızla karşı karşıya kaldığınızda çözüm önerileri arama fırsatı bulacaktır.

Bu mevcut olmak üzere birinci ve ikinci öğretim sekiz sınıfımız bulunacaktır. Bu sekiz sınıftan her birine bir araştırma görevlisi ve bir öğretim görevlisi gelecektir. Bütün sınıflar ilk karşılaşacakları sorunları bu arkadaşlarla çözmeye çalışacaktır. Sorunların paylaşılması ve birtakım sorumluluk-

Prof. Dr. Tayfun Amman

Doç. Dr. İsmail Hira

Doç. Dr. Osman Özkul

Doç. Dr. Abdullah Taşkesen

Doç. Dr. Ali Arslan

ların dağıtılması, hepimize kolaylık sağlayacaktır. Bunlar genel çerçevede içerisinde bugün söylemeye çalıştıkları. Tayfun hocamız daha kapsayıcı konuşmasında Sosyolojinin çağrısıyla ilgili ifadelerde bulunacaktır ve açılış dersini de vermiş olacaktır.

Hocalarımız Ben ondan önce bölümümüzdeki öğretim üyelerini sizlere takdim etmek istiyorum. Bölümümüzün çok genç bir akademik kadrosu var ve bugün burada mazeretleri nedeniyle olmayan üyelerimiz de var tabii. Şimdi sizlere burada olanları sizlere takdim etmek istiyorum.

Burada, önce Prof. Dr. Musa TAŞDELEN hocamızı sizlere takdim ediyorum. Kendisi, Siyaset Sosyolojisi ve Türkiye'nin Ulusal yapısı ve Küreselleşme gibi konularda uzman olan ve etik sosyolojide Türkiye'de önemli isimlerden bir tanesidir. Altı aydan beri aramızda yoktu ABD'de araştırmalarına devam ediyordu. Kendisi birkaç ay önce aramıza teşrif etti.

Yine yan tarafta oturan Prof. Dr. Tayfun AMMAN biraz sonra kendisini dinleyeceğiz. Hocamızı takdim ediyorum. Hocamızın da tabii değişik hususiyetleri var. Tıp doktorluğundan Toplum doktorluğunu tercih etti. Bu bizim için tabii

ki çok ilginç bir özelliktir. Sağlık sorunları yaşadığımızda direk yanına koşarız.

Tayfun hocamızın yanında Doç. Dr. İsmail HİRA hocamız var. Biz bu arkadaşımızla ortak bir kaderi paylaşıyoruz. 1993 yılından beri beraberiz. İlk Sosyoloji bölümünün iki asistanı olarak buraya başladık. Hocamız Dekan Yardımcılığı görevini devam ettirmektedir.

Şimdi Doç. Dr. Osman ÖZKUL Hocamızı takdim ediyorum. Osman Hocamızın da önemli özellikleri var. Kendisi bilgi sosyolojisi ve Osmanlı Sosyolojisinde son derece geniş bir bilgiye sahiptir.

Evet, şimdi diğer hocamızı takdim edeyim. Doç. Dr. Abdullah TAŞKESEN. Hocamızın uzmanlık alanına şöyle bir baktığımızda Sosyal hareketler, Demokrasi gibi temel iki konu; etnik ve kültürel konularda çalışmalarını sürdürüyor. Öğrencilerimizin en çok kapısını çaldığı en çok iletişimde bulunduğu hocalarımızdan birisidir.

Hocalarımızı takdim ederken kendisiyle muhtemelen çok diyaloga gireceğiniz hocalarımızdan biriside Doç. Dr. Ali ARSLAN' dır. Hocamızın en önemli özelliği bence çok fedakarca öğrencileriyle bir diyalog sürdürmesidir. Odası her

“ Şimdi diyebilirsiniz ki hiç bayan hocamız yok mu diye? Zaten bölümümüzün %85lik dilimini kız öğrencilerimiz oluşturuyor. Şuan iki tane bayan öğretmenimiz var.”

zaman öğrencileriyle doludur. Öğrenciler masalara, hatta Ali Hocanın koltuğuna oturan öğrenciler de olabilir. Bu kadarı fazla olmakla birlikte kendisi özellikle Toplum Konuşma Günleri adlı toplantıların organizasyonlarını yürütmektedir. Kendisiyle de ortak çalışacaksınız.

Şimdi diyebilirsiniz ki hiç bayan hocamız yok mu diye? Zaten bölümümüzün %85lik dilimini kız öğrencilerimiz oluşturuyor. Şuan iki tane bayan öğretmenimiz var.

Hemen Ali Hocamızın yanında oturan Sevim Atıla Demir arkadaşımız. Kendisi Yrd.Doç. Dr.'dur.

Meryem arkadaşımız vardır.

Geniş bir bayan araştırma görevlisi kadrosuna sahibiz. Burada şu an kimleri görüyorum Meryem Serdar Köse Araştırma görevlisi doktora öğrencimiz.

Burada yine araştırma görevlisi doktora öğrencimiz Burçe Orhan. Başka bir bayan kalmadı ama bir tanede yurt dışında olan bir bayan arkadaşımız var ve yakın bir zamanda gelecek.

Mehmet Murat Şahin doktora çalışmalarını tamamlamak üzere yakında kendisi de bu kadro sürecine girecek.

Ve doktorasını tamamlamış atama sürecine çok yakın olan Yaşar Suveren arkadaşımızı da unutmamak gerekiyor. Doktorasını tamamlamış olmasına rağmen kadroda biraz sıkıntılar yaşadık. Ekim ayından itibaren öğretim üyesi olarak aramızda bulunacaktır. Ve şimdi aramıza teşrif eden Fikri Okut Hocamızı görüyorum. Araştırma görevlilerimizden iki arkadaşımızı daha görüyorum. Bu sezon yeni olan Araştırma Görevlisi arkadaşımız Ali Öztürk. Bu da doktora öğrencimiz ve araştırma görevlimiz

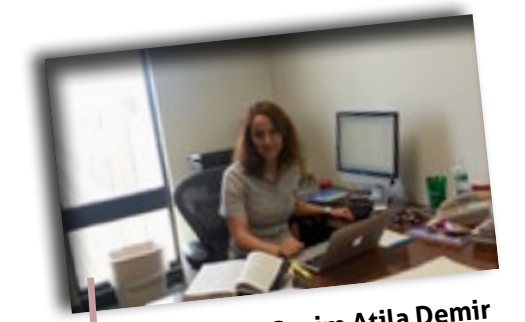
Tayfun Hocamızın Açılış Dersi için: sosyoloji.sakarya.edu.tr

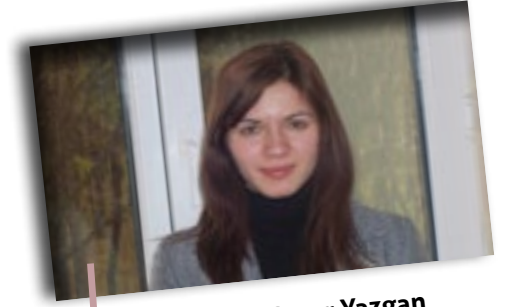
Yrd. Doç. Dr. Fikri Okut

Öğr. Gör. Tolga Uslu

Yrd. Doç. Dr. Sevim Atıla Demir

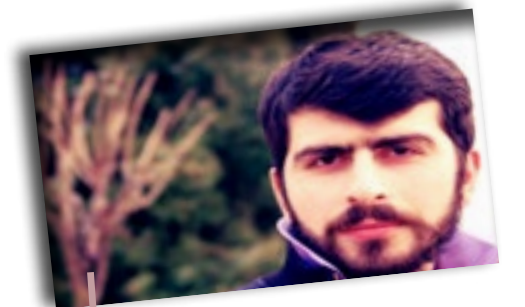
Yrd. Doç. Dr. Pınar Yazgan

Arş. Gör. Meryem Serdar Köse

Arş. Gör. Burçe Orhan

Arş. Gör. Ali Öztürk

www.sosyoloji.sakarya.edu.tr

tumsausos

@sausosyoloji

sosyoloji@sakarya.edu.tr